

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 21-05-2019

Mødedato Tirsdag d. 21. maj 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Sammenhængende Borgerforløb.....	3
Sammenlægning af Krovgårdsskolen og Spurvelundskolen.....	8
Aftale om justering af folkeskoleloven.....	12
Budget 2020 - Budgetbidrag.....	17
Status for kontaktudvalg.....	21
Fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og BUF Forvaltningsudvalg.....	23
Afrapportering Talent, Potentiale og Social Mobilitet.....	24
Opfølgning på initiativretssag - Specialundervisningsmodellen på skoleområdet.....	31
Aktuelle sager.....	37

Punkt 1: Sammenhængende Borgerforløb

00.01.00-G01-538-18

Resume

Som følge af udmøntningen af Budget 2019 skal der i regi af Sammenhængende Borgerforløb findes et provenu på 17,6 mio. kr. i Børn- og Ungeforvaltningen fra 2020 og frem.

Børn- og Ungeudvalget drøftede på mødet den 26/3 2019 de indsatser, som Børn- og Ungeforvaltningen har udarbejdet, hvorefter Økonomiudvalget drøftede indsatserne den 3/4 2019.

De 29 indsatser er samlet under fire overskrifter:

1. Sammenhængende og understøttende indsatser (6 indsatser).
2. Ændrede arbejds gange (5 indsatser).
3. Før-psykiatri (6 indsatser).
4. Forebyggelse og tidlig indsats (12 indsatser).

Indsatserne bidrager samlet set til opfyldelse af formålene med Sammenhængende Borgerforløb i forhold til at skabe større sammenhæng for borgere og medarbejdere. Samtidig skabes en større effekt af indsatserne, hvilket bidrager til at opnå provenuet på 17,6 mio. kr., der skal findes ved en reduktion af antallet af medarbejdere i Børn- og Ungeforvaltningen.

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget godkende indsatserne med tilhørende provenu.

Effekt

Børn lærer mere og er mere kompetente

I mange af indsatserne i Sammenhængende Borgerforløb, er der fokus på tidlige og forebyggende indsatser af forskellig karakter. Det kan eksempelvis være indsatser i den tidlige barndom til familierne eller til børn i dagtilbuds- og skolealderen.

Disse tilbud er medvirkende til, at flere børn får de rette forudsætninger for at kunne udvikle blandt andet sprog og motoriske kompetencer, der har positiv indflydelse på børnenes læring og udvikling.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Ved at have fokus på indsatser i Sammenhængende Borgerforløb, der eksempelvis understøtter børn i dagtilbud og skole og som tager hånd om børnenes psykiske mistrivsel, skabes der mulighed for, at flere børn i højere grad kan deltage i aktiviteter og læringsmiljøer sammen med de øvrige børn.

Dette er til gavn for børnenes trivsel og læring, når de indgår i betydningsfulde fællesskaber med andre børn.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender de fremlagte indsatser i Sammenhængende Borgerforløb fra 2020 og frem.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med udmøntning af Budget 2019 besluttede Børn- og Ungeudvalget, at det provenu fra Sammenhængende Borgerforløb, der ikke kunne finansieres gennem de identificerede indsatser, i stedet finansieres af éngangsmidler i 2019. Derudover blev det besluttet, at Børn- og Ungeforvaltningen i 2020 skal løse Sammenhængende Borgerforløb igennem bedre løsninger, herunder løbende rapporteringer til Økonomiudvalget.

I den forbindelse har Børn- og Ungeudvalget fået to orienteringer i løbet af 2019, og udvalget drøftede 26/3 2019 de indsatser, som Børn- og Ungeforvaltningen har udarbejdet.

Økonomiudvalget har fulgt samme kadence.

Forvaltningsudvalget har den 10/4 2019 ligeledes drøftet indsatserne med tilhørende provenu.

Input fra de forskellige drøftelser er taget med i det videre arbejde med Sammenhængende Borgerforløb.

Med denne sag (der er Leverance 4 i den aftalte leveranceplan med Økonomiudvalget) skal Børn- og Ungeudvalget godkende de indsatser, der blev fremlagt og drøftet i marts og i april i henholdsvis Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget.

Strukturen i indsatserne i Sammenhængende Borgerforløb

De fire formål i Sammenhængende Borgerforløb er:

- Børnene, de unge og familierne oplever større sammenhæng på tværs af Børn- og Ungeforvaltningen.
- Der skabes større effekt af de kommunale indsatser og ydelser.
- Medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af Børn- og Ungeforvaltningen.
- Der sker en omkostningsreduktion på servicerammen i Børn- og Ungeforvaltningen.

På baggrund af en proces i Børn- og Ungeforvaltningen og de politiske drøftelser, er der udvalgt 29 indsatser, der kan opfylde de fire formål.

Indsatserne er samlet i de fire nedenstående indsatsområder, som det undervejs i processen har vist at være meningsfuldt at samle dem i:

1. Sammenhængende og understøttende indsatser (6 indsatser).
2. Ændrede arbejds gange (5 indsatser).
3. Før-psykiatri (6 indsatser).
4. Forebyggelse og tidlig indsats (12 indsatser).

De fire indsatsområder tjener som overliggeren for den pulje af indsatser, der vil blive arbejdet med i regi af Sammenhængende Borgerforløb henover de kommende år. Da der er tale om en (i nogle tilfælde) større bevægelse i tilgangen til opgaveløsningen, vil indsatserne naturligt udvikle sig i en periode på ét, tre, fem eller ti år afhængigt af den enkelte indsats. Der er således et kontinuerligt fokus på, at indsatser undervejs kan have behov for at blive justeret i indhold eller omfang, enten som følge af nye erfaringer eller som følge af et behov for lokale udtryk i indsatserne.

Nedenfor er de overordnede tanker med de fire indsatsområder beskrevet.

1. Sammenhængende og understøttende indsatser

En del børn og unge med forskellige udfordringer har deres hverdag i specialtilbud, da tankegangen har været at samle medarbejdere med specialkompetencer ét sted. Det udfordrer dog visse børn i visse tilbud ved, at de ikke har kontakt i hverdagen til almenbørn eller deres eget lokalområde. Desuden bliver de udsat for store skift, når de udvikler sig til at kunne være i et alment tilbud. De kan fremover undgå store skift ved at modtage de rette indsatser i de almene skoler og dagtilbud. Det gælder f.eks. ordblinde og flygtninge.

2. Ændrede arbejds gange

En kritisk gennemgang af de strukturer og arbejds gange, der er i Børn- og Ungeforvaltningen omkring børn og unge med udfordringer af forskellig art, har vist, at det er muligt at forbedre nogle af dem. Det vil føre til hurtigere og mere effektive arbejds gange til gavn for familierne samtidig med, at ændringerne er meningsfulde for medarbejderne. Det er f.eks. i forbindelse med visitering af elever med specialpædagogiske udfordringer samt ved at erstatte nogle af de fysiske møder med videomøder.

3. Før-psykiatri

I dag oplever nogle børn og unge i psykisk mistrivsel at ”falde ned mellem to stole”, da de ikke kan få tilstrækkeligt med hjælp i kommunale eller frivillige rådgivningstilbud og samtidig ikke er dårlige nok til et behandlingstilbud i psykiatrien. Fremover mindsker vi risikoen for, at børn og unge udvikler reelle psykiske lidelser ved at tilbyde en bredere vifte af kommunale før-psykiatriske udrednings- og behandlingstilbud. Det kan f.eks. være psykologsamtaler til unge fra 13 årsalderen, gruppebehandling af børn med angst og særligt skoletilbud til unge med angst.

4. Forebyggelse og tidlig indsats

Sundhedsmæssige eller sociale problemer hos børn og unge risikerer at vokse sig for store, inden de rette fagpersoner får mulighed for at hjælpe. Hvis der bliver handlet tidligere i forløbet, kan indsatserne fremover blive mindre omfattende til glæde for både familierne og medarbejderne. Det kan f.eks. være via øget opmærksomhed på fravær i skolen, målrettede sprogindsatser i dagtilbud for små grupper af børn med særlige udfordringer samt ekstra støtte fra f.eks. en sundhedsplejerske til familier med komplekse problemstillinger.

Til denne sag er der vedlagt fire bilag.

Hvert bilag indeholder en kort beskrivelse af henholdsvis de fire indsatsområder og de enkeltindsatser, der hører under indsatsområdet.

Provenu i indsatserne i Sammenhængende Borgerforløb på nuværende tidspunkt

Ét af formålene med Sammenhængende Borgerforløb er som bekendt at skabe en omkostningsreduktion på servicerammen i Børn- og Ungeforvaltningen.

De overordnede succeskriterier for Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen er at finde politisk afklarede, koordinerede og helhedsorienterede løsninger, som sikrer bedre og mere sammenhængende forløb for børnene, de unge og familierne. Dette skal således være en løftestang for at realisere de omkostningsreduktioner, der skal findes fra 2020.

Omkostningsreduktionerne på de ca. 17,6 mio. kr. i 2020 og frem skal som nævnt ovenfor findes på servicerammen. Dette vil betyde en reduktion af ca. 35-40 medarbejdere primært med borgernær kontakt i tråd med, at der udvikles nye helhedsorienterede og sammenhængende løsninger i indsatserne.

Det vil sige, at når vi arbejder mere effektivt med fokus på en tidlig, tværgående og forebyggende tilgang, så resulterer det i, at vi skal være færre medarbejdere til at løse opgaverne.

Med dette udgangspunkt er det samlede provenu fordelt som nedenfor i Tabel 1 i de fire indsatsområder:

Tabel 1

Indsatsområde	Provenu i 2020	Procent af provenu
1. Sammenhængende og understøttende indsatser	6,8 mio. kr.	38,6
2. Ændrede arbejdsgange	4,0 mio. kr.	22,7
3. Før-psykiatri	1,15 mio. kr.	6,5
4. Forebyggelse og tidlig indsats	5,65 mio. kr.	32,1
I alt	17,6 mio. kr.	100,0

De fleste af indsatserne går på tværs af de forskellige fagafdelinger i forvaltningen. Der er i hver enkelt indsats foretaget en vurdering af, hvor provenuet vil foreligge, når indsatsen implementeres. Dette er vist i Tabel 2 nedenfor:

Tabel 2

Fagafdeling	Provenu i 2020	Procent af provenu
Skole	12,4 mio. kr.	70,5
Dagtilbud	4,05 mio. kr.	23,0
Sundhed og Forebyggelse	1,15 mio. kr.	6,5

I alt 17,6 mio. kr. 100,0

Processen fremadrettet

Økonomiudvalget får den 29/5 2019 en orientering omkring Børn- og Ungeudvalgets beslutning i denne sag.

Herefter vil Børn- og Ungeforvaltningen den 4/6 2019 og den 19/6 2019 på henholdsvis Børn- og Ungeudvalgsmøde og Økonomiudvalgsmøde præsentere en plan for implementeringen af indsatserne samt en model for evaluering inden for indsatsområderne.

I efteråret 2019 vil Børn- og Ungeudvalget blive præsenteret for en status på implementeringen af indsatserne, hvorefter de følges i udvalget hen over 2020.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Børn- og Ungeforvaltningen, herunder for Odense Kommunes kassebeholdning.

Finansieringen af Sammenhængende Borgerforløb dækkes indenfor Børn- og Ungeudvalgets ramme i 2020 som beskrevet i sagen.

Bilag

Indsatsområde 1. Sammenhængende og understøttende indsatser

Indsatsområde 2. Ændrede arbejdsgange

Indsatsområde 3. Før-psykiatri

Indsatsområde 4. Forebyggelse og tidlig indsats

Punkt 2: Sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen

17.00.00-A00-6-19

Resume

Punktet er udskudt fra udvalgsrådet den 7/5 2019. Venstre ønskede sagen yderligere belyst i forhold til Spurvelundskolens elevgrundlag. Forvaltningens uddybende belysning præsenteres mundtligt på Børn- og Ungeudvalgsrådet.

Børn- og Ungeforvaltningen følger løbende elevtalsudviklingen på skoleområdet i de enkelte skoledistrikter i Odense. Formålet er at være på forkant med udviklingen, så der rettidigt kan lægges op til politisk stillingtagen på et validt grundlag ift. eventuelt kommende distriktsændringer. Ud over elevtalsudviklingen tages andre forhold så som faglig, pædagogisk og økonomisk bæredygtighed også med i betragtningen, ligesom der i de konkrete analyser kan være lokale forhold og kontekster, der kan medvirke til at man kan overveje at foretage distriktsændringer. Med udgangspunkt i disse forhold er der udarbejdet en analyse af Kroggårdsskolens og Spurvelundsskolens distrikter.

På baggrund af analysen anbefaler Børn- og Ungeforvaltningen, at Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen fra skoleåret 2020/21 sammenlægges til ét skoledistrikt under én ledelse med én skolebestyrelse ud fra tanken om, at det bliver én samlet skole på to matrikler. Den nuværende skoleleder på Spurvelundskolen påtænkes at skulle varetage ledelsen i en ny fælles konstruktion.

Effekt

Sagen vurderes ikke at have nævneværdige konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget sender forslaget om sammenlægningen af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen i høring, med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 9/10 2019.

Beslutning

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Keld Hansen (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Abdirashid Abdi (Å) og Pernille Bendixen (O) stemmer for indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod indstillingen.

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeforvaltningen følger løbende elevtalsudviklingen på skoleområdet i de enkelte skoledistrikter i Odense. Formålet er at være på forkant med udviklingen, så der rettidigt kan lægges op til politisk stillingtagen på et validt grundlag ift. eventuelt kommende distriktsændringer. Ud over elevtalsudviklingen tages andre forhold så som faglig, pædagogisk og økonomisk bæredygtighed også med i betragtningen, ligesom der i de konkrete analyser kan være lokale forhold og kontekster, der kan medvirke til at man kan overveje at foretage distriktsændringer. Med udgangspunkt i disse forhold er der udarbejdet en analyse af Kroggårdsskolens og Spurvelundsskolens distrikter.

Baggrundsfakta

Tabellen nedenfor viser de væsentligste baggrundsfakta for Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen.

Skole	Antal spor	Klassetrin	Antal elever
Kroggårdsskolen	3-sporet skole	0.-9. klasse	650
Spurvelundskolen	2-sporet børneskole	0.-6. klasse*	250

* eleverne fortsætter på Kroggårdsskolen fra 7. klasse

Elev- og klassetalsudviklingen i de kommende år

I tabellerne nedenfor ses prognosetal for hvordan elev- og klassetallene udvikler sig i de kommende år for henholdsvis Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen. Som det ses af tabellerne, vil elev- og klassetallene være faldende for begge skolers vedkommende.

Tablet 1: Forskel i elevtal ud i årene sammenlignet med skoleåret 2018/19:

	Forskel fra skoleåret 2018/19 (antal)												
	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31
Kroggårdsskolen	650	-31	-41	-57	-60	-72	-81	-94	-102	-110	-103	-96	-91
Spurvelundskolen	250	-1	-16	-28	-35	-51	-65	-61	-60	-57	-55	-51	-45

Tablet 2: Forskel i klassetal ud i årene sammenlignet med skoleåret 2018/19:

	Forskel fra skoleåret 2018/19 (antal)												
	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31
Kroggårdsskolen	28	0	-1	-3	-4	-5	-4	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Spurvelundskolen	12	1	1	1	0	-1	-2	-2	-1	-1	-1	0	0

Hvor tabellerne ovenfor adresserer prognosetal, der kan siges at give et 'bedste bud' på hvordan elev- og klassetalsudviklingen vil være i årene der kommer, så viser tabellen nedenfor det faktiske antal børn, der er bosat i Spurvelundskolens distrikt lige nu fordelt på årgange. Denne tabel bekræfter, ligesom de ovenstående tabeller, tendensen ift. faldende elevtal. Der skal dog gøres opmærksom på, at tabellen ikke tager højde for eventuelle flyttemønstre samt til- og afgang af elever fra eksempelvis fri- og privatskoler.

Årgang	Antal børn	Antal klasser	Skolestart
2013	27	1	2019/20
2014	23	1	2020/21
2015	30	2	2021/22

2016	23	1	2022/23
2017	16	1	2023/24
2018	11	1	2024/25

Ledelsessituationen på Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen foråret 2019

Skolelederen på Kroggårdsskolen har været fraværende siden efteråret 2018. I samme periode har skolelederen på Spurvelundskolen varetager ledelsen af begge skoler.

I starten af 2019 valgte forvaltningen at ophøre samarbejdet med skolelederen på Kroggårdsskolen. Skolelederen på Spurvelundskolen varetager fortsat skoleledelsen af begge skoler – i første omgang indtil sommeren 2019.

I tilgift til udviklingen i elevtal, er der således også en ledelsesmæssig anledning til at overveje den fremtidige organisering og struktur for de to skoler.

Forslag om sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen

I lyset af ovenstående forhold anbefaler Børn- og Ungeforvaltningen, at Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen fra skoleåret 2020/21 sammenlægges til ét skoledistrikt under én ledelse med én skolebestyrelse ud fra tanken om, at det bliver én samlet skole på to matrikler. Den nuværende skoleleder på Spurvelundskolen påtænkes at skulle varetage ledelsen i en ny fælles konstruktion.

I en overgangsfase sikres det, at alle børn der i 2019 er indskrevet i et dagtilbud hjemhørende i det nuværende skoledistrikt for Spurvelundskolen indskrives på Spurvelundskolen. Når overgangsfasen ophører, fordeles børnene i det nye samlede skoledistrikt ud fra nogle vedtagne principper, som skolelederen har udarbejdet forslag til i samarbejde med skolebestyrelsen. Disse principper skal blandt andet adressere nærhedsprincippet, og besluttes i skolebestyrelsen.

I samarbejde mellem forvaltning og den nuværende skoleleder udarbejdes bud på den fremtidige organisering af én samlet skole på to matrikler. Dette med et særligt fokus på organisering af ledelse, administration, tekniske service og fremtidig fordeling af medarbejdere. I denne forbindelse vil der kunne effektiviseres på området svarende til et årligt beløb på 500.000 kr. Ledelse, administration og teknisk service skal organiseres og tilrettelægges, så begge (nuværende) skoledistrikter tilgodeses.

Det er en forudsætning for virkning fra skoleåret 2020/21, at der er truffet politisk beslutning om distriktsændring før indskrivningen til skoleåret 2020/21, som sker til november 2019.

Særlige lovgivningsmæssige opmærksomheder ifm. sammenlægningen af de to skoler

Der er nogle særlige lovgivningsmæssige opmærksomheder når to skoler skal sammenlægges.

Forslaget (om sammenlægning af de to skoler) skal offentliggøres, og det skal samtidig fremgå, hvilke konsekvenser for skolestrukturen, forslaget vil få. Efter offentliggørelsen af forslaget skal der gives en høringsfrist på mindst 8 uger til fremsættelse af indsigelser. Forslaget skal samtidig sendes til de berørte skolebestyrelser til udtalelse.

Såfremt der er rejst indsigelser mod forslaget, kan endelig beslutning om sammenlægning af skolerne tidligst træffes 4 uger efter udløbet af fristen for indsigelser - dvs. tidligst 12 uger efter forslagets offentliggørelse.

Forslaget om sammenlægning skal offentliggøres senest omkring 1/11 året før det år, hvor skolerne foreslås sammenlagt.

Ift. sammensætningen af skolebestyrelsen gælder, at hvis en skole har undervisning på flere afdelinger, skal hver afdeling ifølge folkeskoleloven være repræsenteret af mindst en forældrerepræsentant og en elevrepræsentant, mens loven stiller ikke samme krav vedrørende medarbejderrepræsentanter.

Proces for politisk beslutning ift. sammenlægningen af Kroggårdskolen og Spurvelundskolen

Ifølge kompetencefordelingsplanen er det byrådet, der fastlægger skoledistrikterne. I forlængelse heraf kunne et udkast til processen for den politiske beslutning ift. sammenlægningen af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen se ud som følger:

Indhold	Dato
Beslutningssag (forslag i høring – 'B-sag')	
Børn- og Ungeudvalgsmøde	21/5 2019
Høring: Skolebestyrelser	
Høringsperiode	22/5-23/8 2019
Deadline for tilbagemelding	23/8 2019
Beslutningssag (forslag besluttet – 'A-sag')	
Børn- og Ungeudvalgsmøde	24/9 2019
Økonomiudvalgsmøde	2/10 2019
Byrådsmøde	9/10 2019

Økonomi

Sammenlægningen af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen vil betyde, at der kan effektiviseres på områderne ledelse, administration og tekniske service svarende til et årligt beløb på 500.000 kr. Besparelsen bliver bragt i anvendelse ift. de samlede udfordringer som Børn- og Ungeforvaltningen står overfor ift. Budget 2020.

Punkt 3: Aftale om justering af folkeskoleloven

17.00.00-A00-8-19

Resume

Folketinget har den 2/5 2019 med et bredt flertal af de politiske partier vedtaget lov om justering af folkeskolen, der blandt andet indeholder en justering af fagrækken og en afkortning af skoleugens længde. De fleste ændringer træder i kraft fra skoleåret 2019/2020. Det gælder blandt andet muligheden foren generel afkortning af skoleugen i indskoling, den fleksible brug af muligheder for afkortning af skoleugen på mellemtrinnet og i udskoling samt et kvalitetsløftet af den understøttende undervisning. Ændringerne i fagtimernes antal og fordeling træder først i kraft fra skoleåret 2020/2021.

I denne udvalgssag rettes fokus på afkortningen af skoleugen.

Det drejer sig om:

1. §14: mulighed for afkortning af skoleugen i indskoling fra 1200 timer til 1110 timer
2. §16 b: den nuværende §16 b deles i to; henholdsvis §16 b og §16 d. Den 'nye' §16 b; altså muligheden for at forkorte undervisningstiden ved at konvertere den understøttende undervisning til flere voksne i fagundervisningen, begrænses fremadrettet, så den kun kan bruges i indskoling og i specialklasser/skoler med særlige faglige og pædagogiske begrundelser.
3. §16 d: Den nye §16 d giver mulighed for afkortning af skoleugen på mellemtrin og i udskoling, herunder konvertering af understøttende undervisning på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen foregår.

Børn- og Ungeudvalget kommer med deres beslutning om delegation til at tilkendegive, om der i Odense Kommune skal anlægges en lempelig eller restriktiv tilgang til folkeskolernes afkortning af skoleugen, som det er beskrevet ovenfor.

Børn- og Ungeudvalget fik den 26/2 en mundtlig orientering om den samlede politiske aftale og dens forventede betydning for skolerne. Den 7/5 blev udvalget orienteret om lovprocessen samt opmærksomheder i forbindelse med afkortning af skoleugen.

I denne udvalgssag skal Børn- og Ungeudvalget træffe beslutning om afkortning af skoleugen for folkeskolerne i Odense Kommune - herunder uddelegering af beslutningskompetencen til skolelederne. En afkortning af skoleugen medfører et øget pasningsbehov i SFO'en, og Børn- og Ungeudvalget skal derfor drøfte hvordan dette skal finansieres.

Effekt

Børn lærer mere og er mere kompetente

Sagen kan have konsekvenser for byrådets effektmål "Børn lærer mere og er mere kompetente", da det er en betingelse, at nedsættelse af tiden til understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget:

1. godkender, at:

1.1 folkeskolerne i Odense Kommune afkorter skoledagen i indskoling jf. §14.

1.2 den eksisterende delegation af beslutningskompetencen om brugen af §16 b til den enkelte skoles leder ift. specialklasser/specialskoler fornyes. Kompetencen udøves på baggrund af en konkret og pædagogisk vurdering og efter udtalelse fra skolebestyrelsen.

1.3 den eksisterende delegation af beslutningskompetencen om brugen af §16 b til den enkelte skoles leder ift. indskoling ikke fornyes ud fra en betragtning om, at skoledagen i indskoling allerede foreslås afkortet jf. brugen af § 14. Beslutningskompetencen delegeres i stedet for til skolechefen.

1.4 udvalget delegerer beslutningskompetencen om brugen af §16 d til den enkelte skoles leder. Kompetencen udøves efter udtalelse fra skolebestyrelsen. Til beslutningskompetencen hører også muligheden for at afkorte skoledagen i forbindelse med konfirmationsforberedelse på 7. og 8. klassetrin.

2. drøfter finansieringen af det øgede pasningsbehov for børn i SFO, som følge af afkortningen af skoledagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Generelt om de nye bestemmelser om afkortning af skoleugen

Folketinget har den 2/5 2019 med et bredt flertal af de politiske partier vedtaget lov om justering af folkeskolen, der blandt andet indeholder en justering af fagrækken og en afkortning af skoleugens længde. De fleste ændringer træder i kraft fra skoleåret 2019/2020. Det gælder blandt andet muligheden for en generel afkortning af skoleugen i indskoling, den fleksible brug af muligheder for afkortning af skoleugen på mellemtrinet og i udskoling samt et kvalitetsløftet af den understøttende undervisning. Ændringerne i fagtimernes antal og fordeling træder først i kraft fra skoleåret 2020/2021.

Lovændringerne lemper de eksisterende muligheder for afkortning af skoleugen. Afkortningen af skoleugen vil i alle tilfælde bestå i en konvertering af understøttende undervisning og ikke af fagtimer. Den understøttende undervisning skal fortsat medvirke til at realisere en mere varieret skoledag. Konverteringen skal udløse et tilsvarende personaleforbrug i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov på den enkelte skole. Dvs. at ressourcerne skal anvendes til kvalitetsforbedringer i skolen.

§14 Afkortning af skoleugen i indskoling

Jf. §14 stk. 1 kan skoleugen afkortes i indskolingen med 90 timer årligt svarende til 2,25 klokketimer pr. uge inkl. pauser. Dermed kan skoleugen afkortes fra 30 timer ugentligt til 27,8 timer.

Afkortningen skal konverteres til andre aktiviteter, der fremmer varieret undervisning af høj kvalitet, herunder to-voksenundervisning, holddannelse, undervisning tilpasset forskellig faglig udvikling, faglig støtte m.m.

Den politiske intention med loven er, at skoleugen fremadrettet afkortes for indskolingen. Hvis skoleugen ikke afkortes i Odense Kommune, vil der være færre midler til det kvalitetsløft af den understøttende undervisning, som loven også har til formål, da finansieringen af dette bl.a. kommer fra afkortning af skoleugens længde i indskolingen. Samtidig må det formodes, at der er en forventning fra forældre til børn i indskolingen om, at skoleugens længde afkortes efter sommerferien for de yngste børn. SFO-tilbuddet skal justeres ved en afkortning af skoleugen, som medfører et øget pasningsbehov for børn i SFO.

Det er Børn- og Ungeudvalget, der fastsætter rammer for skoleugens længde for folkeskolerne i Odense Kommune og godkender en afkortning af skoleugen for indskolingen. Jf. folkeskoleloven § 44 stk. 2, nr. 1 er det skolebestyrelserne, der fastsætter principper for undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstimetale på hvert klassetrin og skoleugens længde. Herefter er det skolelederen, der inden for rammerne af lovgivningen, kommunalbestyrelsens mål og rammer og skolebestyrelsens principper, som pædagogisk og administrativ leder fastlægger elevernes skemaer. Med afkortning af skoleugen kan skoleugens længde variere fra dag til dag og fra skole til skole.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at folkeskolerne i Odense Kommune afkorter skoledagen i indskolingen jf. §14.

§16 b og §16 d Afkortning af skoleugen på mellemtrin og i udskolingen

Børn- og Ungeudvalget har på et udvalgsmøde den 24/5 2016 uddelegeret beslutningskompetencen om §16 b om afkortning af skoleugen til den enkelte skole.

Lovændringerne deler den nuværende §16 b i to. §16 b fortsætter i sin nuværende form i indskolingen og i specialklasser/skoler ud fra særlige faglige og pædagogiske begrundelser.

Med en ny bestemmelse §16 d skifter paragraffen form for mellemtrin og udskoling. Fremover vil alle klasser have mulighed for at konvertere understøttende undervisning til andre aktiviteter i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov på den enkelte skole. Aktiviteterne skal medvirke til at realisere arbejdet med at styrke elevernes trivsel og skabe en varieret skoledag med åben skole, bevægelse samt lektiehjælp og faglig fordybelse. Konverteringen skal udløse et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Konverteringen kan ske uden, at der foreligger en konkret og individuel vurdering på den enkelte klasse. Til gengæld indføres et loft, så der maksimalt kan konverteres 2 ugentlige timer. Dvs. at skoleugen kan afkortes fra 33 timer til 31 timer på mellemtrinnet, og fra 35 timer til 33 timer i udskolingen.

Derudover gives mulighed for, at skolerne kan konvertere 1,5 timers understøttende undervisning til konfirmationsforberedelse på 7. eller 8. klassetrin. I Odense Kommune har 9 skoler deltaget i et ministerielt forsøg med konvertering af den understøttende undervisning til konfirmationsforberedelsen. Det er dette forsøg, der med den ny lovgivning gøres permanent.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at udvalget fornyer den eksisterende delegation af beslutningskompetencen om brugen af §16 b til den enkelte skoles leder ift. specialklasser/specialskoler. Kompetencen udøves på baggrund af en konkret og pædagogisk vurdering og efter udtalelse fra skolebestyrelsen. Samtidig foreslår Børn- og Ungeforvaltningen,

at udvalget ikke fornyer den eksisterende delegation af beslutningskompetencen om brugen af §16 b til den enkelte skoles leder ift. indskoling ud fra en betragtning om at skoledagen i indskoling allerede foreslås afkortet jf. brugen af § 14. Beslutningskompetencen delegeres i stedet for til skolechefen, som dermed får mulighed for i helt særlige tilfælde at give en skole lov til en yderligere afkortning af skoleugen i indskoling.

Slutteligt foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at udvalget delegerer beslutningskompetencen om brugen af §16 d til den enkelte skoles leder. Kompetencen udøves efter udtalelse fra skolebestyrelsen. Til beslutningskompetencen hører også muligheden for at afkorte skoledagen i forbindelse med konfirmationsforberedelse på 7. og 8. klassetrin.

Børn- og Ungeudvalget kommer med deres beslutning om delegation til at tilkendegive, om der i Odense Kommune skal anlægges en lempelig eller restriktiv tilgang til folkeskolernes afkortning af skoleugen, som det er beskrevet ovenfor.

Opfølgning

Kommunalbestyrelsen er fortsat forpligtet til at følge skolernes administration af afkortningen af skoleugen. Skolerne vil i forbindelse med kvalitetsrapporten skulle redegøre for omfang og formål, og hvad konverteringen af den understøttende undervisning bruges til. Forvaltningen vil løbende følge skolernes brug af afkortning af skoleugen. Børn- og Ungeudvalget orienteres ultimo 2019 om skolernes brug af afkortning af skoleugen.

Økonomi

Da loven om justering af folkeskolen har været hastebehandlet arbejder Undervisningsministeriet stadig på at kunne udsende de nødvendige bekendtgørelser og vejledninger mv. til brug i blandt andet kommunerne. Af samme årsag er der stadig ikke fuld klarhed over de økonomiske konditioner for loven i et kommunalt perspektiv. Sikkert er dog, at en afkortning af skoleugen i indskoling jf. § 14 medfører et øget pasningsbehov i SFO'en, hvilket betyder øgede lønudgifter til pædagoger. Et øget pasningsbehov på 90 årlige timer vil medføre udgifter i størrelsesordenen 5,4 mio. kr. Hvis flere børn end det nuværende antal vælger SFO, som følge af den kortere skoledag, vil denne udgift stige (ligesom udgifter til søskenderabat og økonomisk friplads tilsvarende vil stige).

Budgettet til det kommende skoleår 2019/20 blev udmeldt til skolerne i marts 2019 - altså før loven om justering af folkeskolen blev vedtaget. En mulig afkortning af skoleugen fra august 2019 vil betyde, at skolerne får færre udgifter til understøttende undervisningstimer, og dermed frigøres der midler på skolerne. Skolerne har, med andre ord i kommende skoleår, mulighed for at finansiere det øgede pasningsbehov i SFO'en inden for den budgetmæssige ramme, de er blevet tildelt til det kommende skoleår.

Fra skoleåret 2020/21 skal der findes en 'varig' finansiering af det øgede pasningsbehov i SFO'en.

Dette kan ske på to forskellige måder:

1. Budgetmæssige tilpasninger inden for rammerne af budgetmodellen

Der foretages budgetmæssige tilpasninger inden for rammerne af budgetmodellen i tråd med de bekendtgørelser og vejledninger, som Undervisningsministeriet udarbejder.

2. Takststigning på SFO

Ud fra en gennemsnitsbetragtning kan det øgede pasningsbehov i SFO'en finansieres via en takststigning på SFO-tilbuddet i størrelsesordenen 130-150 kr. pr. barn pr. måned (den nuværende takst for et SFO eftermiddagsmodul er 1796 kr. pr. måned).

Det konkrete beløb vil bero på en nærmere analyse. En ændring af SFO-taksten vil desuden fordre en særskilt udvalgssag med efterfølgende byrådsbeslutning.

Punkt 4: Budget 2020 - Budgetbidrag

00.30.00-G01-2-19

Resume

Udvalgenes rammer og budgetbidrag for Budget 2020 og overslagsårene 2021-2023 blev med rammeudmeldingen fastlagt af Økonomiudvalget på møde den 20/2 2019.

Børn- og Ungeudvalget skal med denne sag drøfte udvalgets budgetbidrag til budget 2020. Udvalgets budgetbidrag drøftes endvidere den 4/6 2019 og herefter endelig godkendes på udvalgesmødet den 25/6 2019. Budgetbidraget vil herefter indgå i drøftelserne om Økonomiudvalgets budgetforslag.

Udvalgets budgetbidrag består af:

- Udvalgets budgettal og bemærkninger (Bilag 1)
- Forslag til anlægsønsker (Bilag 2)

Herudover skal Børn- og Ungeudvalget den 4/6 2019 drøfte udmøntningen af:

- Effektiviseringsstrategien (13,9 mio. kr.)
- Omprioritering til velfærd (6,1 mio. kr.)
- Omprioritering til Velfærd - Administrationsreduktioner (8 mio. kr.)

Børn- og Ungeudvalget godkender det samlede budgetbidrag (budget i balance) den 25/6 2019.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udvalgets budgettal og bemærkninger samt anlægsønsker, herunder prioritering af anlægsønskerne.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget har i 2020 et driftsbudget på service på 3.060 mio. kr. og et driftsbudget på særlige driftsområder på -0,9 mio. kr., samt et budget til anlæg på 2 mio. kr.

Børn- og Ungeudvalgets område omfatter skoler, dagtilbud, sundhed- og forebyggelsestiltag, specialiserede socialindsatser til børn og unge samt en central forvaltning. Medarbejderne i Børn- og Ungeforvaltningen arbejder hver dag for at skabe et gode børn- og ungeliv i Odense Kommune. Børn- og Ungeforvaltningens fokus er både, hvordan børnene og de unge har det i dag, og hvordan de klædes på til at træde ind i og skabe fremtiden.

I forbindelse med Budgetudmøningen af Budget 2020 står Børn- og Ungeforvaltningen overfor økonomiske udfordringer i form af

- Effektiviseringsstrategierne
- Omprioritering til Velfærd

Effektiviseringsstrategien

I Budget 2019 blev det besluttet, at Odense Kommune skal arbejde mere proaktivt med effektiviseringer, og at der fra 2020 skal arbejdes med en mere langsigtet effektiviseringsstrategi.

I Budget 2019 blev det besluttet, at Odense skal arbejde mere proaktivt med effektiviseringer, og at der fra 2020 skal arbejdes med en mere langsigtet effektiviseringsstrategi, som minimum tilvejebringer effektiviseringer på 0,5 pct. årligt under hensyntagen til den samlede økonomi.

Effektiviseringsstrategien skal sikre økonomiske midler til realiseringen af Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet samt skabe økonomisk råderum til nye såvel som eksisterende politiske prioriteringer. Effektiviseringerne skal som minimum frigive et årligt økonomisk råderum på 0,5 pct. af Børn- og Ungeforvaltningens samlede økonomi, svarende til 13,9 mio. kr. Der arbejdes i Børn- og Ungeforvaltningens effektiviseringsstrategi 2020 med en række temaer for effektiviseringer, herunder automatisering, harmonisering, organisering og sammenhæng samt bedre udnyttelse af medarbejderressourcer.

Børn- og Ungeudvalget vil blive præsenteret for finansieringsforslag til effektiviseringskravet den 4/6 2019.

Omprioritering til velfærd

Med den seneste befolkningsprognose forventes det, at Odense Kommune får et stigende antal børn, unge og ældre de næste 10 år. På børn- og ungeområdet afhænger udgiftsniveauet i høj grad af udviklingen i antallet af børn og unge i aldersgruppen 0-18 år. Samtidig har udviklingen inden for kommunens skoledistrikter og inden for aldersgrupperne 0-5 år og 6-16 år stor betydning for planlægningen af kommunens tilbud for børn og unge.

I 2020 forventer Odense Kommune således, at næsten 40.300 børn og unge i alderen 0-18 år er bosat i kommunen. Heraf forventes ca. 13.150 i alderen 0-5 år at danne baggrund for efterspørgslen på dagtilbudsområdet og i den skolepligtige alder, 6-16 år, forventes mere end 23.000 børn. Antallet af børn og unge i alderen 0-18 år forventes i den aktuelle befolkningsprognose at stige til over 44.000 i 2031.

Økonomiudvalget besluttede på denne baggrund at igangsætte et arbejde med at finde reduktioner for 200 mio. kr. De skal findes ved Omprioritering til velfærd på 140 mio. kr., og ved en administrationsreduktion på 60 mio. kr.

I forbindelse med Omprioritering til velfærd blev det besluttet, at Børn- og Ungeforvaltningen skal finde 6,1 mio. kr. fra 2020 og frem.

Genstandsfelterne for Børn- og Ungeudvalgets reduktioner er følgende:

- Facility management
- Reduceret prisfremskrivning
- Kan- og skal opgaver inkl. puljer og tilskud

I forbindelse med administrationreduktioner på i alt 60 mio. kr., skal Børn- og Ungeudvalget finde 8 mio. kr. fra 2020 og frem.

Børn- og Ungeudvalget vil blive præsenteret for forvaltningens finansieringsforslag til "Omprioritering til Velfærd" og "Administrationsreduktioner".

Forslag til anlægsønsker fra udvalget til Indblik - Anlæg

Som en del af budgetbidraget er udvalget blevet bedt om, at komme med forslag til kommende anlægsønsker. Anlægsønskerne vil blive indarbejdet i en opdateret udgave af Indblik - Anlæg, som herefter vil indgå i den videre politiske drøftelse og forhandlinger om budget 2020. Indblik - Anlæg indeholder både beskrivelser af eksisterende anlæg og forslag til anlægsønsker.

I nedenstående tabel er Børn- og Ungeudvalgets forslag til anlægsønsker fordelt på kategorierne Understøttelse af de 8 Odense mål og Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer. I vedlagte bilag 2 findes en beskrivelse af de enkelte anlægsønsker.

Forslag til anlægsønsker

Budget i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer				
Nyt Pårup Børnehuse	1.800	23.500	0	0
Fremtidens skole og dagtilbud - version 2	30.000	30.000	30.000	25.000
Hverdagens rammer - Luft til Læring	10.000	20.000	20.000	25.000
Nyetablering af køkkenerne i Dagtilbud	1.000	1.000	1.000	1.000
Udvidelse i Center for Tandpleje	627	627	627	627
Understøttelse af de 8 Odense mål				
Flere børn og nye børnehuse*	13.000	32.000	22.000	
UNGOdense	2.000	1.000		
SFO2 (Sct. Hans og Munkebjerg)	5.000	17.000	0	0
Udbygning af Enghaveskolen	12.000	7.000	0	0
* Skal ses i sammenhæng med Dagtilbudsstruktur og Vollsroseplan				

Proces

Udvalget skal den 25/6 2019 behandle udvalgets samlede budgetbidrag, som herefter vil indgå i drøftelserne om Økonomiudvalgets budgetforslag for Budget 2020.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. Den indgår i de videre drøftelser om Økonomiudvalgets budgetforslag.

Bilag

Bilag 1 Budgettal og Bemærkninger Budget 2020

Bilag 2 Forslag til anlægsønsker

Punkt 5: Status for kontaktudvalg

00.01.00-A00-76-19

Resume

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter.

Strukturen udgør i alt 10 kontaktudvalg og der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg og 1 årligt møde på tværs af alle kontaktudvalg.

For fortsat at udvikle kvaliteten i mødeafholdelsen i kontaktudvalgene og i den politiske understøttelse fastlægger og koordinerer forvaltningen møder i kontaktudvalg, fællesmøder, udvalgsmøder og møder i Referencegruppen. Den koordinerede proces sikrer, at udvalget kan forberede og samle op på lokale kontaktudvalgsmøder og fællesmøder.

Børn- og Ungeudvalget skal i denne sag:

1. Opsamlende drøfte erfaringer og input fra fællesmødet på tværs af kontaktudvalg, afholdt den 2/5 2019
2. Forberedende drøfte udvalgets ønsker til dagsordenpunkter til efterårets lokale kontaktudvalgsmøder

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Punktet blev udskudt til næste udvalgsmøde.

Sagsfremstilling

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter. Samarbejdet i kontaktudvalgene skal:

- Give politikere indblik i hverdagen på skolerne og i dagtilbuddene.
- Skabe et forum, hvor forældre kan drøfte helt konkrete forhold omkring deres institution eller skole med medlemmer af Børn- og Ungeudvalget.
- Give forældre- og medarbejderrepræsentanter indsigt i de strategiske dilemmaer i Børn- og Ungeforvaltningen.

Strukturen udgør i alt 10 kontaktudvalg og tager afsæt i de 3 geografiske områder (nord, vest og syd), der udspringer af forvaltningens tidligere regionsstruktur. Inden for hvert område er et aldersopdelt kontaktudvalg for dagtilbudsområdet (0-6 år), indskoling og mellemtrin på skoleområdet (6-12 år) og ungemiljøerne (13-18 år). Derudover er der et bydækkende kontaktudvalg for det samlede specialområde (0-18 år). Formændene for de 10 kontaktudvalg udgør sammen med

formanden for ungdomsskolebestyrelsen en referencegruppe, som mødes ad hoc med rådmanden for at drøfte aktuelle forhold.

Der deltager 2 medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget i hvert kontaktudvalg. På kontaktudvalget for det samlede specialområde deltager desuden 1 udvalgsmedlem fra hhv. Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.

Der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg og 1 årligt møde på tværs af alle kontaktudvalg.

For fortsat at udvikle kvaliteten i mødeafholdelsen i kontaktudvalgene og i den politiske understøttelse fastlægger og koordinerer forvaltningen møder i kontaktudvalg, fællesmøder, udvalgsmøder og møder i Referencegruppen. Den koordinerede proces sikrer, at udvalget kan forberede og samle op på kontaktudvalgsmøder og fællesmøder.

Børn- og Ungeudvalget skal i denne sag:

1. Opsamlende drøfte erfaringer og input fra fællesmødet på tværs af kontaktudvalg, afholdt den 2/5 2019
2. Forberedende drøfte udvalgets ønsker til dagsordenpunkter til efterårets lokale kontaktudvalgsmøder

Fællesmøde for kontaktudvalg

Det årlige fællesmøde på tværs af kontaktudvalg giver mulighed for at supplere de lokale drøftelser i kontaktudvalgene med en anden mødeform og et større mødeforum, hvor emner kan foldes ud på tværs af alle kontaktudvalg.

Den 2/5 2019 blev der afholdt et fællesmøde på tværs af kontaktudvalg med fokus på emnet "Børn og unges digitale liv". Mødet gav mulighed for, at politikere, forældre og medarbejdere i fælleskab kunne være nysgerrige på, hvad der er på spil i børn og unges digitale liv. Deltagerne kunne gensidigt dele viden, perspektiver og erfaringer fra praksis. Program og opsamling fra mødet er vedlagt i bilag.

Lokale kontaktudvalgsmøder

Udvalget har ønsket en fælles forberedende drøftelse af dagsordenpunkter til de lokale kontaktudvalgsmøder, som i 2019 afholdes i perioden september til november. Udvalgets ønsker til dagsordenpunkter vil supplere de lokale ønsker til dagsordenpunkter.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Program til fællesmøde for kontaktudvalg d. 2. maj 2019 - Børn og unges digitale liv

Opsamling på fællesmødet for kontaktudvalg d. 2. maj 2019 - Børn og unges digitale liv

Punkt 6: Fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og BUF Forvaltningsudvalg

00.30.00-G01-2-19

Resume

Som en del af budgetprocessen vedrørende Budget 2020 indledes mødet i Børn- og Ungeudvalget den 21/5 med et fællesmøde mellem Forvaltningsudvalget og Børn- og Ungeudvalget. Fællesmødet er en årlig tilbagevendende begivenhed. Drøftelsen tager afsæt i emner, som Forvaltningsudvalget ønsker at drøfte med Børn- og Ungeudvalget, i relation til rammeudmeldingen for Budget 2020.

Punkt 7: Afrapportering Talent, Potentiale og Social Mobilitet

17.00.35-P20-1-16

Resume

Indsatsen Talent, Potentiale, og Social Mobilitet (TPSM) er en tre-årig indsats. I budget 15 besluttede byrådet at afsætte 15 mio. kroner til udvikling og indsamling af metoder, modeller, værktøjer og forløb til at fremme børnenes evner til at udnytte deres potentialer og bryde sociale mønstre.

Indsætserne har været opbygget af tre hovedprojekter:

- Basecamp 15
- Høje ambitioner for børn med foranstaltninger og Nære Netværk
- Talentprojekt som fritidstilbud og Talentprojekt som integreret almen praksis

Udvalget vil i sagen få en beskrivelse af de forskellige projekter, der vil også blive beskrevet, hvordan nyudviklede metoder og indsigter har bidraget til udvikling af ny praksis.

Sammenfattende har projekterne vist at for at fremme børns talent, potentiale og sociale mobilitet, skal de voksne:

- fremme systematik
- samarbejde, både tværfagligt, fagligt og inddragende i forhold til andre
- være samstemte

Følgende tilgange, metoder, modeller, værktøjer og forløb er blevet udviklet, videreudviklet og på forskellig vis afprøvet og integreret i praksis:

- Et styrket systematisk arbejde med børn og unges sociale og personlige kompetencer
- Projektet har bidraget med indsigter i forbindelse med tilblivelsen af dannelsesstrategien
- Fælles handleplansmøder for børn med foranstaltninger
- Elevcoaching til børn med foranstaltninger
- Ny systematik for overgangen til 10.klasse + øget systematik for elevens udvikling i 10 kl.
- Familierådslagning som metode i Børn- og Ungerådgivningen i et omfang, der er tilpasset resurserne
- Uddannelse af matematikvejledere og netværk for disse
- Skærpet systematik i forhold til fravær – dette indgår i Tidlig indsats
- Fritidstilbud som en netværksmodel for højt begavede og fagligt talentfulde børn fra mellemtrinnet
- De 5 skoler, der har deltaget i Talentprojektet, forankrer den udviklede model i egen praksis. Modellen indgår i arbejdet med Børnene i Robotbyen, og de 5 skolars erfaringer vil blive brugt som inspiration for andre skoler
- Udviklede modeller for kompetenceudvikling, som vil blive brugt fremadrettet til de voksnes kompetenceudvikling
- En rapport om ”Resiliensfremme i skolen” udarbejdet af ”Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring”. Rapporten har bl.a. været brugt i forbindelse med udvikling af en række af delprojekterne.

Baggrund

I forbindelse med budgetforlig 2015 blev der henover en tre-årig periode afsat 15 mio. kroner til følgende bestilling: ”til udvikling og indsamling af evidensbaserede metoder til at fremme børnenes evner til at udnytte deres potentialer og bryde sociale mønstre. Der skal ske en systematisk udbredelse af metoderne. Investeringen skal også dække produktionen af materialer til undervisningsforløb.” (Budget 2015)

Børn- og Ungeudvalget har investeret midlerne til indsatser, der kan realisere visionen om, at alle børn og unge bliver den bedste udgave af sig selv. Indsatsen har været opbygget af tre hovedprojekter. Til hvert hovedprojekt har der været tilknyttet følgeforskning fra SDUs Forskning- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL).

Indsatsen omtales Talent, Potentiale og Social Mobilitet (TPSM).

Denne afrapportering præsenterer de metoder, modeller, værktøjer og forløb, der er udviklet gennem indsatsen.

TPSM indsatsen

Hvert hovedprojekt er opbygget med et fokus, der på forskellig vis relaterer sig til budgetforligets intention og visionen for den samlede indsats. De tre hovedprojekter er forbundne af et gennemgående fokus på barnets potentialer og ressourcer.

Den samlede indsats forgrener sig til en række delprojekter, hvor metoder og praksis gennem perioden er tilpasset og videreudviklet. Der er således tale om en samlet indsats, der henover en række større og mindre projekter har udviklet praksis med fokus på:

- Barnets ressourcer og potentialer,
- Anerkendende pædagogisk og social faglig tilgang
- En differentieret tilgang tilpasset det enkelte barn
- Tværprofessionelt samarbejde.

TPSM indsatsen har også bidraget til en række strategiske fokusområder i Børn- og Ungeforvaltningen. Indsigter og metoder er indarbejdet i f.eks. Dannelsesstrategien, Sammenhængende Borgerforløb, Tidlig Indsats og Børnene i Robotbyen.

Hovedprojekt #1: Basecamp15

Første hovedprojekt var Basecamp15, der bestod af et 2 ugers intensivt kompetenceudviklingsprogram for elever i 9. og 10. klasse, der ikke havde opnået karaktergennemsnit på 2 i enten dansk eller matematik og således var i fare for at afslutte folkeskolen med et afgangsbrev, der ikke gav adgang til en ungdomsuddannelse. Projektet havde et fremadrettet sigte om at gøre de konkrete 125 unge klar til en ungdomsuddannelse og et bagudrettet sigte om at undersøge hvilke forhold, der gør sig gældende for den gruppe af unge, der er i fare for at afslutte grundskolen uden de fornødne kompetencer til at fortsætte i en ungdomsuddannelse.

Forskning- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL) var tilknyttet projektet og udgav i den forbindelse publikationen ”Resiliensfremme i skolen”)

Følgeforskning pegede på:

- at den centrale udfordring for elevgruppen relaterede sig til svage sociale og personlige kompetencer.
- Ved at styrke disse kompetencer blev elevernes mulighed for opnå de nødvendige faglige kompetencer væsentligt styrket.
- Vigtigheden af faste rammer og kontinuitet i undervisning
- Eleverne havde større udfordringer i matematik – og det var også her, de forbedrede deres faglige niveau mest
- Intensive læringsforløbs muligheder
- Mentorordninger

I samarbejde med 4- 5 folkeskoler og ungdomsskoler blev der i 2016 – 17 iværksat systematiske prøvehandlinger med henblik på at udforske skolernes muligheder for at differentiere undervisningen i 7. – 10.klasse. Prøvehandlingerne tog udgangspunkt i de nye muligheder, der ligger i folkeskolereformen med bl.a. understøttende undervisning. Prøvehandlingerne på skolerne blev rammesat af indsigterne fra metoderne på BASECAMP15, der bl.a. understøtter oplevelsen af intensiv læring, høje forventninger, meningsfuldhed, faste rammer og kontinuitet. Der blev bl.a. udviklet og afprøvet intensive forløb inden for den allerede etablerede skoles rammer.

Følgforskning viste, at eleverne oplevede langt de største udfordringer i faget matematik og havde også de laveste karakter her.

Der har ikke været resurser til at udvikle mentorordninger, men intentionerne og tilgangene, der ligger i mentorordninger er forsøgt integreret i den noget mindre resursetunge tilgang, der ligger i elevcoaching.

Effekter og faglig nytænkning:

- Ugekursus i True Norths metoder og tilgang til undervisning for lærere og pædagoger i skolernes ungemiljø. Metoderne og tilgangen er på forskellig vis integreret i skolerne praksis
- Dannelsesstrategien. En samlende ramme for systematisk tværgående arbejde med børn og unges personlige og sociale kompetencer. Med strategien har lærere, pædagoger, sundhedsplejersker m.fl. fået tydeliggjort og forenklet opgaven med at arbejde med at udvikle børns dannelse.
- Der er blevet uddannet flere matematikvejledere.
- Der er etableret netværk for matematikvejlederne på tværs af skolerne med henblik på viden- og erfaringsdeling.

Hovedprojekt #2.1: Høje ambitioner for børn med foranstaltninger

Gennem prøvehandlinger er der i ”Høje ambitioner for børn med foranstaltninger” udviklet metoder til systematisk tværfagligt samarbejde.

Målsætningen har været at udvikle metoder og systematikker, der understøtter:

- At børn i 0.- 6. klasse med foranstaltninger har en god skolegang med de bedste betingelser for læring og trivsel
- Et tværprofessionelt samarbejde, der gør en positiv forskel for barnet og familien.
- En dialogbaseret opfølgning på handleplanen, hvor alle parter, med hver deres perspektiv og ressource, bidrager til fælles målsætning og næste skridt

I skoleåret 17/18 var Børne- og Ungerådgivningen, 5 skoler og i alt 23 familier tilknyttet projektet. Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIBL) var koblet på projektet med følgeforskning. I skoleåret 18/19 blev yderligere 5 skoler en del af projektet. Denne gang uden følgeforskning.

Alle ti skoler er udvalgt efter deres antal af børn- og ungesager. Børne- og Ungerådgivningen og skolerne har i samarbejde afprøvet og udviklet metoderne på 7 læringsmøder.

Metoden består af dialogbaseret opfølgning på handleplanen og elevcoaching.

Der afholdes årligt tre - fire handleplansmøder for hvert barn. Her deltager socialrådgiver, leder fra skolen, lærere eller pædagoger, andre relevante professionelle, forældre og barnet. Handleplansmøderne planlægges af socialrådgiveren og gennemføres efter en fast mødeskabelon/dagsorden. Dagsordenen har en ressourceorienteret tilgang og understøtter en fælles indsats og et fælles fokus i handleplanen og elevplanen.

Elevcoaching er en systematisk metode for elevsamtalen. Samtalen bygger på en styrkebaseret og anerkendende tilgang til barnet og dets udvikling. Den lærer eller pædagog, der kender barnet bedst, har samtalen med eleven. Barnet støttes i at få øje på sine styrker og succeser. Barnets oplevelser, erfaringer og ønsker for fremtiden er i fokus og barnet støttes i selv at formulere mål og handlinger, der skal skabe positiv udvikling og trivsel.

Effekter og faglig nytænkning:

- En koordineret og helhedsorienteret indsats med inddragelse af barnets stemme.
- Der er udviklet guides, skabeloner og materialer til fagprofessionelle der fremmer en ensartet systematisk tilgang.
- Metoderne anvendes i dag i Børn- og Ungerådgivningen og på de 10 af byens skoler, som har flest børn- og ungesager.
- Metoderne bidrager til mål for Sammenhængende Borgerforløb og den strategiske indsats Tidlig Indsats
- Metoden bidrager til at udvikle det tværprofessionelle samarbejde. (Som beskrevet i "Det nye BUR" og i "Tværfagligt samarbejdsfora")
- Dagsordenens elementer styrker et ressourceorienteret perspektiv på barnet og familien.
- Barnets stemme har fået en større værdi.
- En gensidig tillid mellem de fagprofessionelle, familien og barnet er styrket.
- Fagprofessionelle deler viden i en ny kontekst og med et nyt fælles mål.

Afledt tiltag: Styrk anbragte børns læring og livsduelighed. Vi kan godt!

Metoden dialogbaseret opfølgning på handleplanen er videreudviklet, og der er udarbejdet to handleguides. En målrettet anbragte børn i dagtilbud og en målrettet anbragte børns skolegang.

De to handleguides skal hjælpe ledere og medarbejdere til at arbejde systematisk med de anbragte børns læring og trivsel. Dermed kvalificeres arbejdet, og risikoen, for at tilfældigheder og berøringsangst bliver afgørende i forhold til barnet, minimeres.

Der arbejdes videre med en idé om et Børnepanel for anbragte børn samt en camp for anbragte børn og alle voksne omkring barnet.

Afledt tiltag: Parat efter 10. klasse

Erfaringen fra "Høje Ambitioner for børn med foranstaltninger" og det systematiske arbejde med elevernes sociale og personlige kompetencer har inspireret til udvikling af ny praksis for elever, der i 9. klasse vurderes "ikke-uddannelsesparat." Indsatsen finder sted i overgang fra 9. klasse til kommunalt 10. klasse. Der afholdes elevkonference i april måned, hvor eleven, forældre, fagprofessionelle fra skolen og Børn- og Ungerådgivningen deltager. Her er der fokus på elevens styrker og ressourcer samt hvilke særlige forhold, der kan modvirke, at den unge bliver uddannelsesparat i løbet af 10. kl.

Der er etableret ny systematik for samarbejdet mellem afgivende 9. klasse, modtagende 10. klasse, Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO), Børn- og Ungerådgivningen (BUR) og Skole, Socialforvaltning og Politi (SSP) om de elever, hvor der ved overgangen mellem 9. og 10. klasse er bekymring om elevens sociale og personlige situation. Intentionen er at skabe sammenhæng i arbejdet med den unge, at yde en målrettet indsats og nå frem til de tiltag, som er bedst for den unge.

Effekter og faglig nytænkning:

- Et årshjul over det systematiske arbejde, der skal fremme den unges optimale udbytte af et 10. skoleår.
- Etablering af UNGE-forum. Et tværfagligt samarbejdsfora på ungeområdet.
- I kommunale 10.klasser afholdes der optagelsessamtaler med alle elever med henblik på forventningsafstemning i forhold til det kommende skoleår.

- Der er i 10. klasse etableret en systematik for elevernes opstilling af egne mål for deres 10. klasse skoleår, elevcoaching og en styrkebaseret tilgang.
- Erfaringerne fra Parat efter 10.kl. har resulteret i en prøvehandling i 2019, hvor 4-5 elever fra 10.klasse bliver kaldt til en elevkonference på den ungdomsuddannelse, de har valgt, og hvor 10.klasse sidder med som afgivende skole. En model for at sikre udfordrede elevers overgang til ungdomsuddannelserne.

Hovedprojekt #2.2: Nære Netværk

I ”Nære Netværk” er anvendelse af familierådslagning blevet understøttet finansielt og fagligt. Familierådslagning er en velkendt metode, hvor netværket omkring et barn eller en ung, bringes ind som ressource i forhold til udvalgte udfordringer. Målet er at gøre viden og ressourcer i familiens netværk tilgængelige for at kvalificere arbejdet med barnet og den unge.

Projektets målsætning var at etablere et stærkt erfaringsgrundlag om anvendelse af familierådslagning. Målet var at benytte familierådslagning 200 gange i 2017 i Børne- og Ungerådgivningen. Dette mål blev nået, og den efterfølgende plan for anvendelse af metoden efter projektperioden gav et afsæt for implementering af familierådslagning bredt i hele Børne- og Ungerådgivningen. Projektet har bidraget med et solidt fundament af viden og kompetencer, så der i Børne- og Ungerådgivningen er basis for fortsat at benytte og udbrede brug af familierådslagning.

I forbindelse med budgetreduktioner i Børn- og Ungerådgivningen i september 2018 har det været nødvendigt at tilpasse indsatsen.

Hovedprojekt #3.1: Talentprojekt som fritidstilbud

Talentprojektet har haft to projektspor: Det ene har haft fokus på et særligt tilrettelagt fritidstilbud med fokus på høj faglighed og udbudt til særligt fagligt talentfulde børn og højt begavede børn. Det andet spor har haft fokus på øget differentiering i den almene undervisning på grundskolens mellemtrin.

I forbindelse med omprioriteringer indenfor Børn- og Ungeudvalgets ramme, besluttede Børn- og Ungeudvalget den 8/11 2016, at de tidligere øremærkede midler til aktiviteter for højt begavede børn indgik i en samlet omprioritering. Det blev ved samme lejlighed aftalt, at muligheder for særligt tilrettelagt aktiviteter til højt begavede børn indenfor eksisterende budgetrammer skulle undersøges.

UngOdense har i 2017 og 2018 arbejdet med et par modeller for aktiviteter for højt begavede og fagligt talentfulde børn fra mellemtrinnet. Der er etableret en netværksmodel, hvor børnene på ungdomscentre rundt i byen indgår i et netværk og kan vælge sig ind på forskellige aktiviteter. På tre matrikler er der et par dage om ugen tilbud målrettet fagligt talentfulde og højt begavede børn. Aktiviteterne kredser om arbejde med teknologi, gaming, kreative værksteder og design.

Fremadrettet tilbyder UngOdense indenfor eksisterende budgetramme fritidstilbud 2- 3 steder i byen som en integreret del af øvrige tilbud på ungdomscentrene. Tilbuddet vil som øvrige tilbud reguleres i henhold til tilmeldinger.

Hovedprojekt #3.2: Talentprojekt som integreret almen praksis

Det andet spor har haft fokus på øget differentiering i den almene undervisning på grundskolens mellemtrin.

På almenområdet har fem skoler udviklet forløb, der er bygget op omkring differentieringsmodellen ABC-modellen. Differentieringsmodellen har været anvendt sammen med en anerkendende pædagogisk tilgang og med involvering af læringsteknologi i undervisningsforløb.

Det politisk opstillede formål er "Det skal være attraktivt at være særlig god til de fagfaglige elementer i skolen."

De politisk opstillede målsætninger:

1. Flere elever skal præstere på topniveau
2. Eleverne skal opleve et fagligt fællesskab på skolen

Der har været fokus på en nysgerrighed omkring hvilke rammer, metoder og pædagogiske aktiviteter, der på bedst mulig vis kan understøtte elevernes faglige talenter.

Følgforskningens resultater fra dette projekt er bemærkelsesværdige, idet det er et lille datagrundlag, men at det alligevel giver anledning til at konkludere signifikant udvikling i børnenes trivsel.

I projektperioden er der fundet metoder og pædagogiske aktiviteter, der har understøttet den politiske ambition. Følgforskningen og de deltagende lærer og pædagogers tilkendegivelser giver anledning til at konkludere:

- Eleverne oplever, at de er blevet dygtigere
- Eleverne oplever, at de bliver udfordret
- Eleverne oplever, at de indgår i faglige fællesskaber (alle elever. Ikke kun de dygtigste fagligt)
- Eleverne er mere glade for at gå i skole

Det betyder at konklusionen på de politisk opstillede målsætninger er:

1. Flere elever skal præstere på topniveau

Eleverne oplever generelt, at de er blevet dygtigere. Det gælder uanset hvilket fagligt niveau, eleverne arbejder på, også for dem der arbejder på det højeste akademiske niveau.

2. Eleverne skal opleve et fagligt fællesskab på skolen

Eleverne oplever, at de indgår i et læringsfællesskab. Igen er konklusionen, at det gælder for alle elever uanset deres akademiske niveau.

Konklusionen på formålet om, at "Det skal være attraktivt at være særlig god til de fagfaglige elementer i skolen" er mere tvetydig.

Faglige præstationer kan ikke konkluderes at være blevet en anden og positiv faktor i forhold til elevernes opleve af "socialt attraktivt".

Eleverne tilkendegiver dog, at de gerne vil have fokus på deres egen læringsvej og arbejde på at få det største udbytte med de forudsætninger, de hver især står med. Det attraktive består i, at de med den systematiske differentiering med ABC-modellen oplever, at de alle har et fagligt fællesskab. Uanset hvilket akademisk niveau de arbejder på. Det er socialt acceptabelt at være på alle tre arbejdsniveauer.

Der har deltaget fem skoler i projektet. De 5 skoler udbreder ABC-modellen på egen skole og arbejder med at forankre den som en del af skolens pædagogiske praksis. Disse skoler bruger også tænkningen ind i Børnene i Robotbyen, da de alle er udviklingsskoler. Skoleafdelingen vil bruge de 5 skolars erfaringer fra Talentprojekt ved at præsentere projektet og skolernes erfaringer i de fora, hvor det er relevant, så modellen kan brede sig til andre skoler.

Kompetenceudviklingsmodel

Både i Talentprojektet og i Høje ambitioner er der udviklet modeller for de voksnes kompetenceudvikling. I begge projekter arbejder medarbejderne i professionelt læringsfællesskaber, og de udviklede læringsmøder og læringslaboratorier bidrager med kompetenceudvikling, vidensopbygning og erfaringsudveksling mellem de deltagende fagprofessionelle. Modellerne bliver anvendt i BUF's kompetenceudviklingsaktiviteter, da de har vist sig at have et stort potentiale, idet de kobler erhvervelse og udvikling af ny viden, praksisudvikling, læringsfællesskaber sammen på en meget effektiv måde. Efterfølgende er modellerne samlet i en fælles model.

Effekter og faglig nytænkning:

- Fritidstilbud 2 – 3 steder i byen for højt begavede og fagligt talentfulde børn fra mellemtrinnet
- Udbredelse af en differentieringsmodel, ABC-modellen, på skolerne, og modellen inddrages i arbejdet med Børnene i Robotbyen
- Nyudviklede modeller til kompetenceudvikling for medarbejdere

Opsummering:

Projekterne er meget forskellige. Kort kan man opsummere følgende resultater:

- Et styrket systematisk arbejde med børn og unges sociale og personlige kompetencer
- Projektet har bidraget med indsigter i forbindelse med tilblivelsen af dannelsesstrategien
- Fælles handleplansmøder for børn med foranstaltninger
- Elevcoaching til børn med foranstaltninger
- Ny systematik for overgangen til 10.klasse + øget systematik for elevens udvikling i 10 kl.
- Familierådslagning som metode i Børn- og Ungerådgivningen i et omfang, der er tilpasset resurserne
- Uddannelse af matematikvejledere og netværk for disse
- Skærpet systematik i forhold til fravær – og indsats under Tidlig indsats
- Fritidstilbud som en netværksmodel for højt begavede og fagligt talentfulde børn fra mellemtrinnet
- De 5 skoler, der har deltaget i Talentprojektet, forankrer den udviklede model i egen praksis. Modellen indgår i arbejdet med Børnene i Robotbyen, og de 5 skolars erfaringer vil blive brugt som inspiration for andre skoler
- Udviklede modeller for kompetenceudvikling, som vil blive brugt fremadrettet til de voksnes kompetenceudvikling
- En rapport om ”Resiliensfremme i skolen” udarbejdet af ”Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring”. Rapporten har bl.a. været brugt i forbindelse med udvikling af en række af delprojekterne.

Punkt 8: Opfølgning på initiativretssag - Specialundervisningsmodellen på skoleområdet

17.00.00-42-19

Resume

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 26/3 stillede udvalget en række spørgsmål vedrørende underfinansieringen af specialundervisningsmodellen på skoleområdet. Spørgsmålene besvares nedenfor.

En ændring i specialundervisningsmodellen vil ikke ændre den overordnede økonomi på folkeskoleområdet, men vil medføre en omfordeling af midlerne til specialundervisning, herunder af underfinansieringen, som i skoleåret 19/20 er 13,9 mio.kr. fordelt på skolerne. Nogle skoler vil således opleve en tilførsel af økonomi, mens andre skoler vil opleve det modsatte.

Specialundervisningsmodellen kan isoleret set justeres på to parametre;

- en justering af tildelingsmodellen, der fordeler midlerne mellem skolerne anderledes, eller
- en ændring af hvilke elever skolerne betaler for, hvor eksempelvis elever som aldrig har indgået i skolens elevgrundlag, ikke finansieres af skolerne.

Begge tilgange vil betyde en omfordeling af det samlede underskud i modellen. En justering af elevgrundlaget, vil ligeledes kræve en grundigere analyse af den optimale ressourcefordeling, der kan udjævne forskellene mellem skolerne mest muligt.

Herunder gennemgås de enkelte spørgsmål.

Spørgsmål 1: Hvordan har modellen set ud de seneste skoleår (Bilag 1)

I skoleåret 16/17 var specialundervisningsmodellens decentrale budget 82,5 mio. kr. Dette svarer til at skolerne samlet set, kunne visitere 629 elever. I pågældende skoleår blev der visiteret 553 og modellen kunne dermed have finansieret 76 flere visitationer.

Til kommende skoleår 19/20, er det decentrale budget 78,3 mio. kr., svarende til en visitationskapacitet på 580 elever. Der er planlagt 686 visitationer, hvilket er 106 visiterede elever flere, end hvad modellen kan finansiere. Tabel 1 herunder viser denne udvikling for de seneste tre skoleår 16/17 til 18/19 og kommende skoleår 19/20.

1.000 kr., løbende priser	Skoleår 16/17	Skoleår 17/18	Skoleår 18/19	Skoleår 19/20
Decentralt budget	82.527	81.802	78.279	78.279
Visitationskapacitet	629	615	580	580
Visitationer	553	624	686	683
Forskel	-76	9	106	103

Tabel 1: Udvikling i budget, visitationskapacitet og visitationer i specialundervisningsmodellen fra skoleåret 16/17 til 19/20 (1.000 kr., løbende priser)

Det decentrale budget i specialundervisningsmodellen falder fra 82,5 mio. kr. i skoleåret 16/17 til 78,3 mio. kr. i skoleåret 18/19. Det faldende budget skyldes:

- Politisk beslutning om øget inklusion i Budget 2014 med stigende profil frem til 2017. Til kommende skoleår udgør inklusionskravet 7,5 mio. kr.
- Stigende antal centralt betalte elever fra Enghaveskolens børnehave, Platanhaven og børn i udskolingen fra privatskoler. Til kommende skoleår betaler Skoleafdelingen for 129 elever med en samlet udgift på 17,4 mio. kr.
- Centralt betalte elever fra årgang 2002 eller ældre, som udgør 5,9 mio. kr. til kommende skoleår.

Årsagen til de markant flere visiterede elever i specialundervisningsmodellen fra skoleåret 17/18 til 18/19, findes blandt andet i Børn- og Ungeudvalgets beslutning om, at skolerne fremadrettet skulle betale for flere typer af visiterede elever. Denne politiske beslutning, i kombination med at antallet af visiterede elever samlet set er steget, udfordre lokalt på skolernes tildelte økonomi til specialundervisning. Beslutningen blev truffet som led i udmøntningen af Sammenhængende Borgerforløb i Budget 2018 og understøtter ambitionen om øget inklusion i folkeskolen, og skulle styrke sammenhængen mellem special- og almenområdet. De elever skolerne fremadrettet skulle betale for, er elever visiteret til helhedstilbud i Ungdomsskolen og specialtilbud udenfor Odense Kommune. Disse elever blev tidligere betalt af Skoleafdelingen. Specialundervisningsmodellen skulle dermed skabe et økonomisk incitament for skolerne, til at øge inklusionsindsatsen overfor disse elever. Som led i det fremadrettede arbejde med Sammenhængende Borgerforløb, har Børn- og Ungeforvaltningen et særligt fokus på, at de børn og unge som i dag modtager specialindsatser, forbliver en del af almenområdet.

I skoleåret 16/17 var det decentrale nettobudget ca. 10 mio. kr. Til kommende skoleår 19/20 er modellen underfinansieret med 13,9 mio. kr. Denne udvikling ses for de seneste tre skoleår og kommende skole i nedenstående tabel 2.

Forskel mellem budget og udgift til visiterede elever			
Skoleår 16/17	Skoleår 17/18	Skoleår 18/19	Skoleår 19/20
9.969.861	-1.225.822	-14.340.114	-13.935.075

Tabel 2: Udvikling i forskellen mellem skolernes tildelte budget og udgiften til visiterede elever fra skoleåret 16/17 til 19/20, opgjort pr. 1. januar for skoleårene 16/17 til 18/19 og pr. 1 april for skoleåret 19/20

Bilag 1 giver en uddybende forklaring af ovenstående og belyser historikken for de enkelte skoler.

Spørgsmål 2: Kan der foretages en omfordeling mellem de skoler, der får mindst og dem der får mest (Bilag 2)

Børn- og Ungeudvalget har efterspurgt en fordelingsnøgle der i højere grad tilgodeser skolernes elevtal og i mindre grad skolernes socioøkonomiske profil. Det er derfor blevet undersøgt, hvordan en ny fordelingsnøgle kan se ud, således at den mindsker den økonomiske ulighed mellem skolerne.

Formålet med specialundervisningsmodellen er øget inklusion, da skolerne herved har et økonomisk incitament til at inkludere flest mulige elever på skolen. Visionen for den rummelige og inkluderende skole bygger på, at skolen grundlæggende er for alle børn og unge. Ved at udlægge økonomiske ressourcer til den enkelte skole, vil skolen have mulighed for at vælge at iværksætte egne løsninger (større rummelighed) eller købe plads i et af Odense Kommunes specialtilbud.

Hvis reguleringen af ressourcetildelingsmodellen sker med udgangspunkt i det faktiske antal elever i specialtilbud, vil skoler med en historisk høj anvendelse af specialundervisning blive "belønnet" ved at dette niveau fastholdes fremadrettet. Det er derfor nødvendigt at der fortsat er sammenhæng mellem visitationskompetencen og det økonomiske ansvar. Hvis dette ikke er tilfældet, vil det være omkostningsfrit for skolerne at visitere elever til specialtilbud, og der vil dermed ikke længere være incitament til at begrænse udgifterne på området og dermed til at inkludere flest mulige elever i almenskolen.

Den nuværende fordelingsnøgle i specialundervisningsmodellen tildeler budget efter skolernes og distriktets socioøkonomiske profil (80 pct.) og skolernes elevtal (20 pct.). Den konkrete fordeling beskrives kort herunder:

- Skoledistriktets socioøkonomiske faktor vægtet med antallet af 6-16-årige i skoledistriktet (40 pct.)
- Skolens elevers socioøkonomiske faktor vægtet med antallet af elever (40 pct.)
- Skolens elevtal (20 pct.)

I bilag 2 er der udarbejdet en analyse der beskriver to alternative tildelingsmodeller for budgettet til specialundervisning. Analysen er udarbejdet med udgangspunkt i en elevtildelingsmodel og en justeret kombinationsmodel:

- Elevtildelingsmodel, hvor midlerne alene tildeles på baggrund af skolernes elevtal.
- Kombinationsmodel, der ligeligt tilgodeser skolernes socioøkonomiske profil og elevtal.

Kombinationsmodellen minder om den nuværende tildelingsmodel, men midlerne i denne model, tildeles i lavere grad på baggrund af skolernes socioøkonomiske profil. Den nye kombinationsmodel vægter socioøkonomien med 50%, hvilket er 30% lavere end den nuværende tildelingsmodel. Dermed vægter skolernes elevtal med de resterende 50%.

Den rene elevtildelingsmodel er ikke i stand til at udligne skævhederne mellem skolerne, hvilket belyses yderligere i bilag 2.

Med en justeret kombinationsmodel, hvor socioøkonomien vægter mindre, vil nogle ujævnhederne mellem skolerne kunne udlignes. Dette sker på baggrund af, at de mere udsatte skoler, som f.eks. skolerne i Vollsmose, vil få tildelt et lavere budget, som omfordeles blandt de større skoler.

Da de "overskydende" midler fra budgetposten til specialundervisning er i anvendelse ude på skolerne i form af lønkroner bundet op på ansatte, vil en omfordeling betyde personalebudsjetreduktioner på de skoler som reduceres på denne post. Ambitionen om "økonomisk lighed" mellem skolerne kan desuden anskues som medførende pædagogisk og faglig ulighed, da specialundervisningsbudgetmodellen grundlæggende søger at fordele ressourcer derhen, hvor behovet er størst. Ved en omfordeling vil medarbejderne på de berørte skoler stå tilbage med en betydelig vanskeligere opgave, da behovet og elevmasse disse steder jo ikke ændres som følge af en omfordeling.

Spørgsmål 3: Kan der etableres en central pulje, som udjævner "uretfærdigheder" i modellen (Bilag 3)

Børn- og Ungeudvalget har efterspurgt forslag til etablering af en central pulje der skal kompensere for, at skolerne betaler for elever der visiteres til specialtilbud, men aldrig har indgået i skolens elevgruppe. Nedenfor er en beskrivelse af, hvilke elevgrupper der finansieres af Skoleafdelingen i den nuværende model og hvilke elevgrupper der finansieres af skolerne og dermed ville kunne indgå i en central pulje.

Følgende elever finansieres centralt af Skoleafdelingen:

- Børn visiteret fra specialdaginstitutionerne Platanhaven og Børnehaven på Enghaveskolen (eller lignende institutioner i andre kommuner).
- Børn der er anbragt af Odense Kommune.
- Elever, der er bevilget et ekstra skoleår efter det år, hvor eleven fylder 17 år.
- Elever som tidligere har gået i et specialtilbud på fri- eller privatskole og som i udkolingen (7. til 9. klasse), vælger at søge tilbage til kommunal folkeskole.

Specialundervisningsmodellen fungerer således, at når ovenstående udgifter er afsat til en central pulje bliver det resterende budget fordelt mellem skolerne. Hvis skolerne fritages for at skulle betale for andre elevgrupper, vil budgettet der fordeles mellem skolerne skulle reduceres.

Skolerne betaler for øvrige elever, der visiteres til et specialtilbud. Til kommende skoleår betaler skolerne 135.013 kr. pr. elev årligt.

Herunder beskrives forskellige elevgrupper der ikke har indgået i skolernes elevgruppe og som kan medvirke til at balancere modellen.

Elevgruppe 1: Elever i skoledistriktet, som vælger at gå på fri- og privatskole eller en skole i en anden kommune

Fra 0. til 6. klasse er det distriktsskolen, som er visiterende skole ved indstilling til et specialtilbud til elever fra andre skoler end Odense Kommunes folkeskoler.

Elevgruppe 2: Skolestartere, hvor visiteringen er igangsat / kendt inden egentlig skolestart

For elever, hvor visiteringsprocessen allerede er igangsat inden skolestart, er det elevens kommende distriktsskole, som afholder udgiften til specialtilbuddet.

Til kommende skoleår er der i alt 2.023 skolestartere, hvoraf 47 elever er visiteret direkte til et specialtilbud. Skoleafdelingen finansierer 15 af disse elever, som enten er anbragt i specialtilbud eller visiteret fra specialdaginstitutionerne Platanhaven eller Enghaveskolen. Skolerne finansierer de resterende 32 elever, som ikke kommer til at indgå i skolernes elevgruppe og som skolerne dermed ikke kan iværksætte inkluderende indsatser overfor.

Elevgruppe 3: Tilflyttere til kommunen, hvor eleven i forvejen er visiteret til et specialpædagogisk tilbud

Flytter en familie til Odense Kommune, hvor et barn allerede fra anden kommune er i specialtilbud, er det elevens kommende distriktsskole, som skal afholde udgiften til specialtilbuddet.

Elevgruppe 4: Kortlægning af visiterede elevers bopæl

På grund af det frie skolevalg er der en del visiterede elever, der bliver betalt af en anden skole end distriktsskolen. Ifølge specialundervisningsmodellen er det den visiterende skole, der betaler for elever der visiteres til specialtilbud. Hvis en elev med udfordringer skifter skole og eleven efterfølgende visiteres til et specialundervisningstilbud, så er det den nye skole, der betaler for visitationen.

Spørgsmål 4: Hvordan er visitationspraksis på Munkebjergskolen

Munkebjergskolen er en af de skoler, som gennem de senere år har haft mange indstillinger til visitering til specialpædagogiske skoletilbud sammenlignet med de øvrige folkeskoler i Odense Kommune. Som afsæt for analysen har der først og fremmest været fokus på, at lave en nærmere gennemgang af Munkebjergskolens indstillede elever på nuværende tidspunkt. Der er ikke set på skolens procedure og arbejdsrutiner i forbindelse med indstilling til specialpædagogiske skoletilbud, da dette vil kræve et større undersøgelses set-up med involvering af flere faggrupper.

Munkebjergskolen har for skoleåret 2018/2019 indstillet 31 elever til et specialpædagogisk skoletilbud. Ifølge den nuværende specialpædagogiske model må Munkebjergskolen indstille 17 elever, hvilket betyder, at skolen har et underskud på 1,9 mio. kr.

Odense Kommunes visitationsmodel på det specialpædagogiske område bygger på lovgivningens rammer, hvoraf det fremgår, at skolelederen på baggrund af drøftelse med skolepsykolog kan indstille til en pædagogisk-psykologisk vurdering, med henblik på faglig vurdering af behovet for et specialpædagogisk skoletilbud. Indstillingen afgives efter samråd med elevens forældre. Peger den pædagogiske-psykologiske vurdering på, at eleven har behov for et specialpædagogisk skoletilbud, er det Specialpædagogiske Rådgivning, som foretager den endelige faglige vurdering og visitering til et konkret skoletilbud.

I gennemgangen af Munkebjergskolens aktuelle indstillingssager i skoleåret 2018/2019, træder særligt to fokusområder frem:

- Elevernes skolehistorik og
- variationen i de specialpædagogiske skoletilbud, eleverne er visiteret til.

Flere af Munkebjergskolens indstillede elever for skoleåret 2018/2019 er indstillet til visitering til et specialpædagogisk skoletilbud direkte i forbindelse med skolestart (8 elever). Dvs. den faglige pædagogiske psykologiske vurdering peger på, at eleven ikke vil kunne starte i et alment skoletilbud ved skolestart. Eleverne har herfor altid gået på Munkebjergskolen.

Samtidig ses det, at flere af de indstillede elever fra Munkebjergskolen har benyttet sig af det frie skolevalg, således at de tidligere har gået på en eller flere andre skoler (8 elever). Skoleskift foretages ofte på baggrund af en elevs sociale eller faglige problemer, hvorfor forældre ønsker et miljøskifte. Den nuværende specialpædagogiske model administreres ud fra, at hvis en elev flytter fra en folkeskole til en anden folkeskole indenfor Odense Kommune, så vil den nye skole blive ny indstillingsskole, hvis eleven indstilles efter det første år. Indstilles eleven indenfor det første år eleven har skiftet skole, vil det fortsat være den tidligere skole, der er indstillende skole.

For de elever, der har startet deres skoleforløb på Munkebjergskolen og som efterfølgende er blevet indstillet til et specialpædagogisk skoletilbud, gælder det, at disse elever er indstillet i 2. – 4. klasse (7 elever). Det er således allerede i indskolingen, at skolen i samråd med skolepsykologen vælger at indstille til et særligt undervisningstilbud og herved også fagligt vurderer, at skolen ikke selv er i stand til at løfte elevens fremtidige skoletilbud.

Det er kendetegnede for de indstillede elever fra Munkebjergskolen, at de visiteres til flere forskellige kategorier af specialpædagogiske skoletilbud. Flere af disse tilbud er meget indgribende, som eks. Nørrebjergskolen, funktions- / centerklasser eller heldagstilbud. Det indikerer, at de visiterede elever ikke ville kunne inkluderes på Munkebjergskolen.

Munkebjergskolen har indstillet 5 elever til specialklasse og 1 elev til tale-sprog-klasse. Specialklasser og tale-sprog-klasse er mindre indgribende tilbud. Det vil umiddelbart være denne målgruppe, som skolen ville kunne arbejde inkluderende med på skolen. Visiterede elever revurderes en gang årligt i et tværfagligt samarbejde på tværs af specialtilbuddet og Specialpædagogisk Rådgivning for at vurderer, om eleven fortsat har specialpædagogiske behov og om eleven er placeret i det rigtige skoletilbud. På baggrund af revurderingen, er der på nuværende tidspunkt, ikke elever som er på vej tilbage til et alment skoleforløb på Munkebjergskolen.

Bilag

Bilag 1 – Historik for specialundervisningsmodellen på skoleområdet

Bilag 2 - Forslag til ny fordelingsnøgle i specialundervisningsmodellen

Bilag 3 - Etablering af central pulje

Punkt 9: Aktuelle sager

00.01.00-A00-2-19

Resume

- Orientering om udvalgmøde den 4/6 2019.